

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS/ NATIONAL SENIOR CERTIFICATE EXAMINATIONS

SEPEDI LELEMETLALELETŠO LA PELE (FAL)

LEPHEPHE LA BORARO (P3)

2019

MEPUTSO: 100

NAKO: Diiri tše 2½

Palomoka ya matlakala a dipotšišo ke 6.

DITAELO LE TSHEDIMOŠO

1. Lephephe le, le arotšwe ka DIKAROLO TŠE THARO, e lego YA A, YA B le YA C.

KAROLO YA A:	Ditaodišo	(50)
KAROLO YA B:	Ditšweletšwa tša tirišano tše telele	(30)
KAROLO YA C:	Ditšweletšwa tša tirišano tše kopana	(20)
2. Araba potšišo E TEE karolong YE NNGWE le YE NNGWE.
3. Šomiša polelo yeo o lekwago ka yona.
4. Thoma KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE letlakaleng LE LEFSA.
5. Beakanya (ka tsela ya mmepe wa monagano, seswantšho, mantšu a bohlokwa le tše dingwe) o be o dire padišišobohlatse. Peakanyo ya gago e tšwelele PELE ga ditšweletšwa ka moka.
6. Peakanyo e bonagale gabotse. E laetšwe ka go thala mothalo wa go putla.
7. Šomiša nako ya gago ka tsela ye:

KAROLO YA A:	Metsotso ye 80
KAROLO YA B:	Metsotso ye 40
KAROLO YA C:	Metsotso ye 30
8. Dikarabo di nomorwe go ya le ka fao dipotšišo di nomorilwego ka gona.
9. Efa KAROLO YE NNGWE le YE NNGWE hlogo ya maleba.
10. Hlogo ga se ya swanela go balwa ge go dirwa palo ya mantšu.
11. Ngwala ka bothakga le ka mongwalo wa go balega.

KAROLO YA A: DITAODIŠO**POTŠIŠO YA 1**

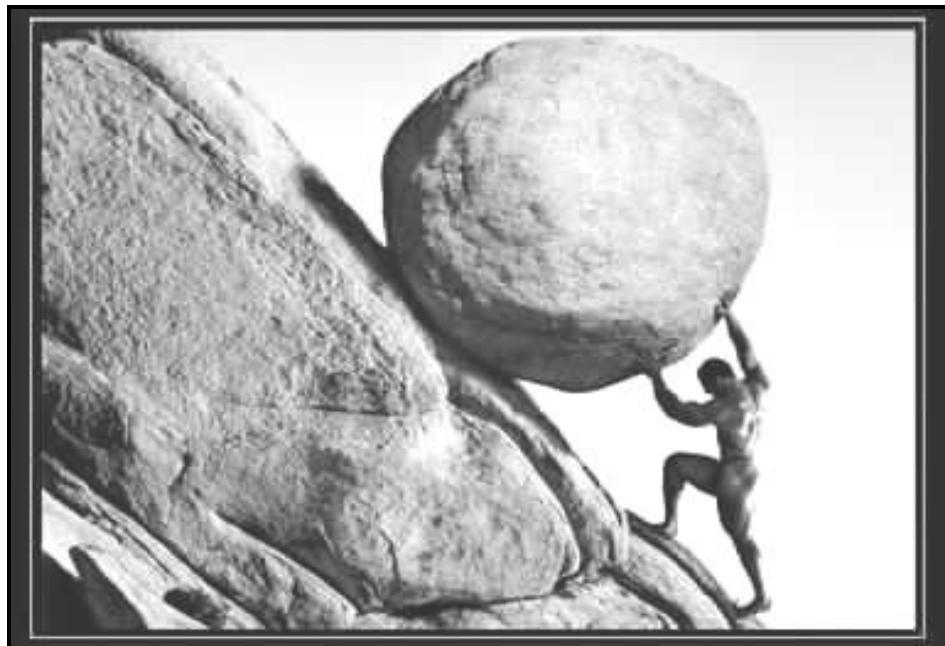
Kgetha E TEE go dihlogo tše seswai tše di latelago gomme o ngwale taodišo ya botelele bja mantšu a magareng ga 250 le 300.

Taodišo e rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

1.1	Ka tla ka phonyokga ka lešoba la nalete.	[50]
1.2	Tseleng ya bophelo re ithuta tše ntši.	[50]
1.3	Mphiwafela o re tšwela kae.	[50]
1.4	Ketelo ya Tonakgolo e tla kaonafatša seemo sa rena.	[50]
1.5	Dinagamagae di kaonafetše go swana le metsesetoropo.	[50]
1.6	Mphe, mphe e a lapiša, motho o kgonwa ke sa gagwe.	[50]
1.7	Lebelediša diswantšho tše gomme o ngwale taodišo ka se SE TEE sa tšona. Diswantšho tše di ka tsoša maikutlo goba boikgopolelo bjo bo itšego.	

ELA HLOKO: Go swanetše go ba le kamano magareng ga taodišo ya gago le seswantšho seo o se kgethilego.

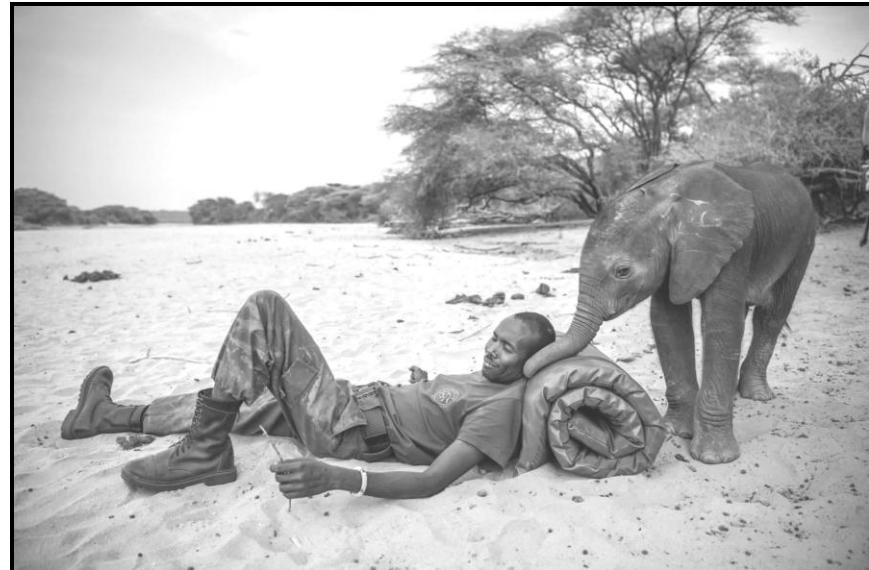
1.7.1

[Mothopo: Inthanete]

[50]

1.7.2

[Mothopo: Inthanete]

[50]

PALOMOKA YA KAROLO YA A: **50**

KAROLO YA B: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE TELELE**POTŠIŠO YA 2**

Araba potšišo E TEE go tše nne tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 120 le 150 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

2.1 LENGWALO LA SEMMUŠO (LA KGOPENO)

O nyaka go bulu kgwebo ya go rekiša dikgogo. Ngwalela mmasepala wa selete sa geno lengwalo o kgopele setsha.

[30]

2.2 TŠA BOPHELO BJA MOHU

Rammino wa go tuma motseng wa geno o ithobaletše boroko bjo bogolo. Ngwala tša bophelo bja mohu ka ge o kgopetšwe ke ba lapa.

[30]

2.3 LENANEOTHERO LE METSOTSO

Go be go swerwe kopano le badirelaleago go kgobokeletša batšofadi le bagolofadi ditulwana tša go thwethwa/wilitšhere. Ngwala lenaneothero le metsotsa ya kopano yeo.

[30]

2.4 POLELO

Mmeyara wa Tikologo ya sediko sa geno o go kgopetše go fa polelo moketeng wa letšatši la 16 June mabapi le tšhomisompe ya diokobatši. Ngwala polelo yeo o yago go e hlagiša letšatšing leo.

[30]

PALOMOKA YA KAROLO YA B: **30**

KAROLO YA C: DITŠWELETŠWA TŠA TIRIŠANO TŠE KOPANA**POTŠIŠO YA 3**

Araba potšišo E TEE go tše tharo tše di latelago. Botelele bja karabo ya gago e be mantšu a magareng ga 80 le 100 (diteng fela).

Setšweletšwa se rulaganywe ka lenaneo la go swana le la mmepe wa monagano goba lenaneo leo le ka go thušago go rulaganya. O tla fiwa meputso ya go rulaganya.

3.1 PAPATŠO

O butše kgwebo ya dijo tša setšo. Thala papatšo yeo e nwešago meetse a mokgako go bapatša kgwebo ya gago.

[20]**3.2 POSKARATA**

Ngwalela seyalemoya sa tikologo ya selegae ya geno poskarata go mema bafsa go tsenela diteko tša go raloka diterama tša radio.

[20]**3.3 DITAELO**

Mogwera wa gago o memilwe go tla dipotšišotherišanong tša mošomo wo a dirilego dikgopelo tša wona. Mo ngwalele ditaelo tša go itokišetša dipotšišotherišano tše.

[20]

PALOMOKA YA KAROLO YA C: 20
PALOMOKA YA TLHAHLOBO: 100